

Bern Dağ Köpeği (Berner Sennenhund, Bouvier Bernois, Bern Mountain Dog)

Verena Kaya Gygax

İster mısınız? Öncelikle bu değerli ırkın geldiği BERN KÖYLERİNİN GEÇMİŞİNİ biraz tanıyalım.

8-11 yüzyıl arası Alp'lerin kuzey bölgeleri bir Germen kavimi olan Alemanlar tarafından iskan edildi. Sık ormanlar elverişli olan yerlerde kesildi ve açılan alanlara bir veya 2-3 çiftlik kuruldu. Bu şekilde ıslah olan bu bölge, iklimin elverişliliği ve siyasi olarak da sakin ortamdandır da istifade edilerek, çalışkan olan sakinleri sayesinde refah içinde yaşıyordu. Refahın diğer bir sebebi de, yakın zamana kadar geçerli olan yörenin miras hukukudur : çiftlikler miras olarak hep yaşça en küçük kardeşe kalıyordu. Diğer kardeşler ise, miras paylarını nakit olarak alıyordu. Parası olan, fakat toprağı olmayan bu insanlar ise, eldeki sermaye ile daha yüksek rakımda bulunan yaylaları kiralardı ve orada 40-100 inek bakıyordu. Bu yaylaların sahipleri genellikle ya kilise ya da şehirli aristokratlar ve burjuvazlar oluyordu.

Sonbaharda bu dağ çobanları (=Sennen) hayvanlarını ovada bir kışlık barınağa götürüp, yazın elde ettikleri peynir, yağ ve kesimlik hayvanları satıp geçimlerini sağlıyorlardı.

Hem ovada hem yaylalarda yaşayanlara koşullara uygun bir köpek şart idi. Ovadaki zengin fakat dağınık olan çiftliklere güvenilir bir bekçi lazımdı. Hem işportacılar hem de dilenciler o zamanlar bir risk oluştururdu, bu nedenle ısırmayan, fakat boyu bosu ile ürküten, gür sesi ile yabancı gelenleri haber veren güvenilir bir köpek her çiftlikte vardı. Yayladakilere ise, hayvanları güden, kayıp olanları bulup getiren iri köpekler gerekli idi. Bu tip köpekler ise büyük

ihimalle Roma istilas4 esnasında Alplerin g4neyinden gelen Mastiff tipi k4peklerdi. Kısacas4 k4pekler g4venilir bir iř ve bek4i k4peği olmak zorunda idi. Ciftlikten ayrılmaları, av peşine d4şmeleri , 4iftlikte bulunan insan ve hayvanlara zarar vermek kesinlikle istenmeyen 4zelliklerdi.

1830'lardan sonra ovadaki 4iftlikler genellikle kooperatif řeklinde peynir imalathaneleri kurdular. Bununla birlikte 4iftlikteki k4peklere bir g4rev daha doęmuř: S4tlerin y4klendięi arabaları kooperatife g4t4rmek.

Bernlilerin ilk yılları

19yy'ın sonlarında ilk k4pek ırkları ve onların yarışmaları baş g4sterince, birkaç Bernli k4pekseverin "D4rrbach" adlı minik k4yde 4n salmış k4pekler dikkatlerini 4ekmişti. Bu zengin fabrikat4rler birkaç damızlık alıp onlarla 4rettikleri 4 k4pek ile , "D4rrbachler" adı altında showlara katılmışlar.

1907de ise, ilk "İsvi4re D4rrbachler Derneęi" olarak ilk standartları tespit etmişler. 1908'de İsvi4re Kinoloji Derneęi 25ci yılını kutlarken, 22 Bernese katılınca, bu ırk artık silinemez varlığını ispat etmişti. 1913 yılında ise, İsvi4re'nin diğer 4 İsvi4re 4oban k4peklerine paralel olarak (Swiss Mountain Dog; Appenzeller Mountain Dog ve Entlebucher Mountain Dog) artık D4rrbachler

yerine Bern Mountain Dog = Berner Sennenhund adını almıştı. Fakat ne ilgin4 ki, b4t4n d4nyada simdi Bernli Dağ k4peği olarak bilinen ırk, biz Bern halk4 olarak halen D4rrbachler olarak adlandırmaktayız.

Bernli'lerin görünüşü .

Bernlilerin en tipik özelliği, renkleridir. Mukemmel bir dağılım ile üç renk, parlak siyah, pas kırmızısı ve kar beyazı onların alameti farikasıdır. Bern'liler iri ve güçlü köpeklerdir. Ağır fakat güçlü adımlarla ilerler. Tüyleri ipeksi ve parlak, uzun tüyleri çift katlıdır (bu, mevsimsel olarak kışlık tüylerini değiştiriyor manasına gelmektedir!). Bernlinin rengi onu dünyanın en güzel köpeklerden birini yapmaktadır. Vücudunun en büyük kısmı parlak siyah, patileri, yüzünün bir kısmı, göğsü ve kuyruğun ucu bembeyaz, bu iki rengin arasındaki bölgelerin çoğu paslı bir kırmızıdır. Gözlerin üstünde beyaz akmanın yanında parlak siyahın içinde iki tane pas rengi leke var, bu nedenle eskiden isimleri kimi yerlerde "dört göz" idi. Gözleri koyu kahverengi ve bakışları da bu köpeğin sınımsız karakterini yansıtıyor. Omuz yüksekliği 58-70 cm, ağırlığı 36-50 kg"dır. Tüylerin bakımı için uzman olmak gerekmez, fakat bilhassa tüy dökme mevsiminde sık sık taramak gerekmektedir

Bern Dağ Köpeğinin bugünü

“Bir Bernli için küçük parmak yetmez, el de yetmez, hayır, iki el birden gerekli” diye bir yorumda bulundu Prof.Dr.B.Günther. Bununla bu ırkın insana bağlılığı tarif etmeye çalıştı. Görünüşü güçlü ve ağır olan Bernese bunun tam bir tezat içinde, tersine yumuşak bir karaktere sahiptir. Aslında son 100 yıl içinde Bernli’lerin karakteri fevkalade bir değişime uğradı. Artık bekçiliği ikinci planda kalmış, çünkü bugünkü dünyada sosyal, kendinden emin, sınırlarına

hakim ve yabancı insan ya da hayvanlara karşı agresif olmayan bir köpek gerekli. Bernli’ler çok hareketli bir köpek değil, yani eğer agility yapmayı planlıyorsanız ya da köpeğinizle beraber bisiklet turlarına çıkmaya niyetiniz varsa Bernli çok uygun bir ırk değildir. Fakat yine de genç bir Bernli’yi zaptetmek bazen güç isteyebilir, ergenlik çağına gelmiş bir Bernli’nin kuvvetini yadsımamak lazım.

Bernli bahçenin bir köşesinde bağlı bekçilik yapabilen bir köpek değildir, mutlaka sahibine yakın bir hayatı olmalı. Belki renk olarak dünyanın en çekici köpeği size cazip gelebilir, fakat bu muhteşem hayvana gerekli yaşam koşulları sağlayamazsanız köpeğiniz de, siz de çok mutsuz olabilirsiniz.

Çok önemli bir konu daha var, değinmeden olmaz: Bernli’lerin sağlığı! Bernli’lerin hassasiyet gösterdikleri hastalıklar var ne yazık ki. Bunların arasında ön çapraz bağı yırtığı, mide dönmesi, kanser (maligne Histiozytoz), böbrek rahatsızlığı (Glomerulopatie) sayabiliriz. Bu nedenle bilhassa bu ırkta eğer bir yavru almayı düşünüyorsanız, mutlaka çok ciddi, kendini kanıtlamış ve uluslar arası geçerliliği (!) olan şecereli üretim yapan ve bahsi geçen hastalıklara karşı test yaptırarak damızlıklarını seçen bir yetistirici bulmanızı tavsiye ederim.